

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: Šárka Loukotová

Téma práce: Bezdůvodné obohacení v obchodním právu

Rozsah práce: 55 stran (bez seznamu literatury a anotace)

Datum odevzdání práce: 13. 11. 2014

1. Aktuálnost tématu:

Problematika bezdůvodného obohacení je aktuální zejména s ohledem na novou právní úpravu tohoto institutu v novém občanském zákoníku. Samozřejmě z tohoto hlediska je aktuálním zkoumáním všech závazků.

2. Náročnost tématu:

Autorka se při zpracování diplomové práce musela obeznámit nejen s platnou právní úpravou, ale zejména také s právní úpravou platnou do 31. 12. 2013 a také s judikaturou a dostupnou odbornou literaturou.

Kromě metody analytické a deskriptivní, autorka použila v omezeném rozsahu také metodu komparace.

3. Kritéria hodnocení práce:

Autorka si ve své práci nevytyčila žádný konkrétní cíl, proto se k jeho splnění nelze vyjádřit.

Při zpracování diplomové práce autorka prokázala schopnost samostatně pracovat nejen s texty právních předpisů, ale také s judikaturou a odbornou literaturou. Na některých místech své práce vyjadřuje také vlastní závěry (např. na str. 43 nebo na str. 51).

Práce je rozdělena na sedm kapitol (včetně úvodu a závěru). Druhá kapitola je věnována historickému vývoji bezdůvodného obohacení. Třetí kapitola pojednává o právní úpravě bezdůvodného obohacení do 31. 12. 2013. Čtvrtá kapitola je věnována právní úpravě bezdůvodného obohacení po 1. 1. 2014. Pátá kapitola pojednává o „harmonizaci evropského práva v oblasti bezdůvodného obohacení“. Poslední kapitola

je věnována významu předešlé právní úpravy a judikatury (tj. právní úpravy a judikatury platné do 31. 12. 2013) pro budoucnost.

Autorka využila dostupnou odbornou literaturu týkající se bezdůvodného obohacení, včetně některých odborných článků. Pracovala také s poměrně obsáhlou judikaturou. Zahraniční literaturu využila jen v omezeném rozsahu (dva tituly). Poněkud nadbytečně v seznamu pramenů uvedla i výčet českých a evropských právních předpisů. Dokumenty orgánů Evropské unie uvedla pod poněkud zavádějícím označením „soft law dokumenty Evropské unie“.

Z formálního hlediska práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce. Práce s poznámkovým aparátem je na odpovídající úrovni. Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá a práce obsahuje jen zanedbatelný počet tiskových chyb. Autorce lze z formálního hlediska snad vytknout jen nepřesné uvádění názvů právních předpisů (např. na str. 6). Místo postupu, který zvolila autorka, by bylo vhodnější uvádět přesný název právního předpisu a pak uvést zkrácený název používaný dále v textu [např. takto: „zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „Nový občanský zákoník“)“]. Z formálního hlediska lze také vytknout nepřesnosti při citaci právních předpisů (např. na str. 17 se odkazuje na § 1, ale neuvádí se, o jaký právní předpis se zde jedná).

4. Další vyjádření k práci:

V kapitole o historii bezdůvodného obohacení se autorka věnovala jen římskému právu a pak až vývoji po roce 1811. Pokud se autorka chtěla historickému vývoji věnovat, měla tento vývoj popsat komplexněji. Vzhledem k tématu práce by však bylo možná vhodnější tuto kapitolu zcela vynechat, protože se jeví poněkud nadbytečnou.

Také podrobné pojednání o obecném vztahu obchodního zákoníku a občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013 (v podkapitole 3.1) se jeví vzhledem k tématu práce jako poněkud nadbytečné. Místo toho se autorka mohla podrobněji věnovat otázce aplikace obou zákoníků na institut bezdůvodného obohacení.

Lze ocenit práci autorky s judikaturou a také skutečnost, že neopomenula ani výkladová stanoviska k novému občanskému zákoníku, která byla zveřejněna na internetových stránkách ministerstva spravedlnosti. Na druhou stranu, práce se zahraniční literaturou byla velmi omezená. Úroveň práce by bylo zvýšilo, pokud by autorka porovnála českou právní úpravu bezdůvodného obohacení s některou ze zahraničních právních úprav.

Úroveň práce by bylo také zvýšilo, pokud by se autorka podrobněji věnovala porovnání právní úpravy bezdůvodného obohacení, která byla účinná do 31. 12. 2013, s právní úpravou, která je účinná od 1. 1. 2014.

Zajímavé jsou závěry autorky o možnostech využití dosavadní judikatury (str. 51), včetně určité kritiky této judikatury.

Poněkud problematická je pátá kapitola, která pojednává o harmonizaci právní úpravy bezdůvodného obohacení v rámci EU. Jsou zde jen obecné informace o právu EU a Všeobecném referenčním rámci pro evropské smluvní právo, není však zde nic konkrétního o tom, jak je bezdůvodné obohacení upraveno v tomto dokumentu a zcela chybí srovnání této navrhované úpravy s platnou českou právní úpravou.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě.

V rámci obhajoby by autorka mohla vysvětlit, proč uvedla ve výčtu pramenů zákon o zemědělství.

V rámci obhajoby by autorka mohla objasnit, jaký byl rozdíl v důsledcích odstoupení od smlouvy podle obchodního zákoníku a podle občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013.

Na str. 25 autorka uvádí v souvislosti se skutkovou podstatou plnění za jiného následující větu: „Protože dluh nezanikl tím, že by si dlužník ubral ze svého majetku, ale naopak si třetí osoba ubrala ze svého majetku na úkor dlužníka, pak byla tato třetí osoba oprávněna žádat vrácení bezdůvodného obohacení od dlužníka.“ Tuto větu by mohla autorka objasnit v rámci obhajoby.

V rámci obhajoby by autorka mohla také stručně shrnout, jaké hlavní změny v právní úpravě bezdůvodného obohacení nastaly k 1. 1. 2014.

Na str. 54 autorka uvádí závěr, že „již není nutné podřazovat vztah z bezdůvodného obohacení pod konkrétní skutkovou podstatu, ale pro vznik nároku postačí naplnění generální klauzule.“ V rámci obhajoby by mohla objasnit, na základě čeho dospěla k tomuto závěru.

6. Doporučení práce k obhajobě.

Práce splňuje formální i obsahové požadavky kladené na diplomové práce, proto ji doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň:

Navržený klasifikační stupeň: 2

V Praze dne: 29. 11. 2014

.....
JUDr. Štefan Elek, Ph.D., LL.M.